

Heroldens Annoncebureau A/S

Avdeling for Avisutklip
Telefoner: 12710, 14040 og 10884

Stortingsplass 7 — Oslo

Bladets navn: **AFTENPOSTEN**

7. AUG. 1930

Danskenes fangst ved Grønland.

Glimrende resultat for «Gertrude Rask».

Kjøbenhavn, 7. august.

I anledning av at «Gertrude Rask» igår er kommet hjem fra Scoresbysund har «Nationaltidende» talt med føreren, kaptein Petersen, som uttalte at det var glede og tilfredshet i kolonien. Fangsten hadde været glimrende.

På forespørsel om kapteinen så noget til nordmennene der oppe, svarte han nei. De holdt mest til i Frans Josefs-distriktet og først og fremst på Ymers ø. Der har de bygget endel stasjoner, d. v. s. ganske små hus, hvortil er knyttet jakthytter.

Med hensyn til radiostasjonen uttalte han at han bare var i forbindelse med Godthåb og med Veslekari.

Radiostasjonen i Myggbukta på Klaveringsøen hadde alltid været av privat karakter, og om nogen plikt for den til å videresende andres telegrammer er det visst absolutt ikke tale.

Heroldens Annoncebureau A/S

Avdeling for Avisutklip
Telefoner: 12710, 14040 og 10884

Stortingsplass 7 — Oslo

Bladets navn:

MIDDAGSAVISEN

2. AUG. 1930

Radioen på Øst- Grønland og danskene.

Uten å ha visshet antok vi i vår spissartikkel igår på forhånd at «Nanok»-ekspedisjonens beskyldning ikke kunde medføre riktighet, når den gjennom danske aviser lot forkynne for verden at den var blitt nektet adgang til den norske radio i Myggbukta på Øst-Grønland. Det norske telegrafstyre opplyser nu at radioen i Myggbukta, som forevrig er Devolds private radio, medbragt for hans private ekspedisjon, har vært i ustand denne tid og således ikke tilgjengelig hverken for dansker eller nordmenn. Imidlertid har den danske ekspedisjon og de danske aviser sett sig en kjærkommen anledning til atter en gang å chikanere norske ishavsfolk og besudle deres ære som sjøfolk og fangstfolk i det grønlandske territorium.

Monday 7 August

Hoch,

Pl. 21 (9)

Verbe Haven

Janmayer

~~Father. Mr. Long Donald~~

~~Konig. Father~~

Father. Son of Callard

Devoid of idleness

Smith

TELE

245 02 verslofiri via jant-vn 3 21 22 5/8 1872 4400

DET NORSKE

Adresse:

L-nr.

= 570 27702 + 123 121 11/7 1882

TELEGRAFVESEN

Mottatt				Sendt			
fra	kl.	av	til	kl.	av		
19	1905	19					

= 12 48300 av 11 vilige norske gründerne siden vi her ved vor
hjerterligste tak for deres ietrigtste gave = velværd bevold +

*'Havangeren' nr 179.
on. dag 6te aug. 1930.*

„Nanok“-affæren på Grønland.

**Danskene har ikke gjort noen
henvendelse til norske
myndigheter.**

Oslo: «Arbeiderbladet» har spurt utenriksråd Esmarch om der fra dansk side er kommet noen henvendelse til utenriksdepartementet eller andre norske myndigheter om den bekjente «Nanok»-affære på Øst-Grønland.

— Nei, der er ikke gjort noen henvendelse til noen norsk myndighet, svarer utenriksråden. Departementet har bedt om nærmere opplysninger om saken, men man har ennå ikke

fått noen nærmere detaljer. — Dette har visstnok sin grunn i at disponerten for det private selskap, som eier den omhandlede telegrafstasjon, for tiden er på Grønland.

TELEGRAM/ 5 se veslekari via jantaven 20 196/192 4 1905 -710 =

T.mrk.

DET NORSKE

TELEGRAFVESEN

Adresse:

advokat smedal stavanger =

L.-nr.

Mottatt				Sendt			
fra	2/4	kl.	av	til	kl.	av	
	19						

byggestationen drives av finsk devolds grölandsekspedition
altsaa helt privat for at tjene vore økonomiske interesser | devolds
expedition følgerig økonomisk ansvarlig for den norske rikstelegraf
for betalingen av alle telegrammer til norge eller andre land |
danskene har ikke været i byggest og anrodet sig om aa
telegrafere | de har sendt sine telegrammer med norske fangstfolk
uten aa rødsende penger eller anvise dekning for gebyret | men jeg
har allikevel sendt ca 30 private telegrammer paa eget ansvar | jeg
har ogsaa notat og oversendt danskernes sætllige ankomne
telegrammer | direktør jennov er meddelt at denne forridling er

TELEGRAM fra

T.mrk.

DET NORSKE

K

Adresse:

L.-nr.

helt gratis | det er to telegrammer som jeg ikke har sendt det ene
blev ikke sendt grundet en misforståelse det andre blev ikke
sendt af følgende grunner de danske fangstmænd har i vinter hatt
anledning til at lære af kjerne de norske fangstmetoder og
telegrammet indeholdt en bestillingsliste over gjenstande som vilde
satte danskerne istand til at opta de norske metoder nordmenn og
danske ligger i skarp konkurrence og strid om fangstteranget i
fangsten i anledning af at sende telegrammet var i en uhøvelig
form som en ordre den fremkom heller ikke direkte til mig =

fin. Revold +

30 a d n j e +

Adresse:

L.-nr.

Mottall

Ice

k-1

95

iii

Sendt

41

Leave

De volde aan de volgende eisen: de latere tijden tegen
de latere tijd: $t_1 = 1961 +$

1010 4/5 201 =

171 tro 0 71 7/8 1929

TELEGRAM fra

T.mrk.

DET NORSKE

TELEGRAFVESEN

Adresse:

171 tro 0 71 7/8 1929

advokat
Amundsen

L.-nr.

Mottatt

fra

kl.

av

til

Sendt

kl.

av

19

17/12 1929 "Denne fra vespers-til morgen sendes" for indleveringsdato
17/12 1929 17/12 1929 17/12 1929

'Havangeren' nr 178.

søndag 4 aug. 1930.

Hvad er det skjedd mellem nordmenn og dansker på Grønland?

**Direktør Baastrup dementerer ryktene
om slagsmål.**

Kjøbenhavn: «Kristelig Dagblad» skriver at det har hatt en samtale med direktør Baastrup i Øst-grønlandske handelskompani.

Direktør Baastrup meddeler at man hadde besluttet å gjøre bekjent at de meddelelser som var fremkommet om at det skulde ha funnet formelig slagsmål sted mellem nordmennene og danske fangstfolk, ikke stammet fra «Nanok»s bestyrelse. — Der var ikke grunn til å gjøre affæren større enn den var, og

forlydendet om slagsmålet savnet ethvert grunnlag.

Videre har man besluttet å søke forbindelse med skibet «Godthåb» for gjennom dette å få pålitelige meddelelser om hvad der egentlig er skjedd mellem danskene og nordmennene og om de sistnevnte hadde nektet å sende telegrammer.

Han hadde fått beskjed om å assurere «Nanok»s fangst for flere tusen kroner. Dette skulde vise at de 10 fangstfolk hadde bra fangster der oppe. Varene sendes hjem med «Godthåb».

Tiden Tegn nr 178
Lørdag 2 aug. 1930.

Den trådløse i Myggbukta ute av funksjon.

Telegrafstyret opplyser at det er bragt på det rene at Nanokeekspedisjonen ikke har hatt forbindelse med den trådløse stasjon på Jan Mayen. Stasjonen i Myggbukta er for tiden ute av funksjon. I de siste døgn har således meteorologiske institutt ikke mottatt meldinger derfra.

Den norske ekspedisjon i Myggbukta består av seks fangstmenn hvorav en av deltagerne er forfatteren John Gæver og fangstmannen Devold er leder. Ekspedisjonen er av helt privat karakter idet de seks har utrustet sig selv og fanger for egen regning og risiko.

*'Havanger Aftenblad' nr 177.
fredag 2 aug 1930.*

»Nanok«-affæren.

Den trådløse på Jan Mayn er ikke innblandet.

Telegrafstyret opplyser ifølge Tidens Tegn at det er bragt på det rene at Nanokekspedisjonen ikke har hatt forbindelse med den trådløse stasjon på Jan Mayn. Stasjonen i Myggbukta er for tiden ute av funksjon. I de siste døgn har således meteorologisk institutt ikke mottatt meldinger derfra.

Den norske ekspedisjon i Myggbukta består av 6 fangstmenn. En av deltagerne er forfatteren Jon Giæver, og fangstmannen Devold er leder. Ekspedisjonen er av helt privat natur, idet de 6 har utrustet sig selv og fanger for egen regning og risiko.

*Lavaugsetun nr 186.
Lørdag 2 aug. 1930.*

Radiostasjonen i Myggbukta er ute av funksjon.

Oslo: Telegrafstyret opplyser ifølge „Tidens Tegn“ at det er bragt på det rene at „Nanok“-ekspedisjonen ikke har hatt forbindelse med den trådløse stasjon på Jan Mayen. Stasjonen i Myggbukta er for tiden ute av funksjon. I de siste døgn har således meteorologisk institutt ikke mottatt meldinger derfra. Den norske ekspedisjon i Myggbukta består av 6 fangstmenn, hvorav 1 av deltagerne er forfatteren Jon Giæver og fangstmannen Devold er leder. Ekspedisjonen er av helt privat natur, idet de 6 har utrustet sig selv og fanger for egen regning og risiko.

*Myggebukten 2. Jø-
farts tiden de m 186
Fredag 1 aug. 1930.*

„Nanok“-saken.

Telegrafstyret har paa vor anmodning faat fastslaat at «Nanok» ekspeditionen ikke har hat nogen forbindelse med telegrafstationen paa Jan Mayn. Myggebukten er for tiden ute av funktion.

Danmark vil prote- stere over- for Norge.

Hvis det viser sig at
„Nanok“-ekspedisjonens
beskyldninger mot radio-
stasjonen i Mygbukta
er riktig.

Det påstås at nordmen-
nene har undertrykt dan-
skenes telegrammer.

Dansk „Nationaltidende“ har
bragt en meddelelse om at Øst-
grønlands Fangstkompani i næsten
et år intet har hørt fra ekspedi-
sjonsskibet „Nanok“ som i august
ifjor avgikk til Øst-Grønland. Først
nu er der fra ekspedisjonens leder
innløpet et kort kodetelegram,
hvori det heter at nordmennene i
Mygbukta ikke har ekspedert eks-
pedisjonens telegrammer.

„Morgenbladet“, København,
skriver i en ledende artikkel bl. a.
at „Nanok“ overfor justisdeparte-
mentet bl. a. har gjort gjeldende at
undlatelsen av å ekspedere tele-
grammene er en handling som er
i strid med all velanstendighet, in-
ternasjonal høflighet og den innbyr-
des hjelpsomhet som alltid har pre-
get polarfolkenes ferd.

I departementet opplyses det over-
for Nationaltidende at det allerede
tidligere har vært rykter fremme om
at nordmennene skulde undertryk-
ke telegrammer fra ekspedisjonen,
men man trodde at det måtte være
en misforståelse. Nu da det var
fremkommet en direkte motivert
klage over konkrete forhold, vilde
klagen bli undersøkt, og hvis den
finnes berettiget, vil man prote-
stere overfor Norge.

På bladets spørsmål om Norge
har nogen egentlig plikt til å be-
sørge telegrammer, svarte man i de-
partementet nei. Så vidt vi kan
se i øieblikket, er det ingen plikt
til det, men det er almindelig in-
ternasjonal kurtoasi.

Ved henvendelse til utenriksde-
partementet opplyses man oss at man
der ikke har noget kjennskap til
det forhold telegrammet handler
om. Den norske radiostasjon i Myg-
bukta er et privat foretagende, sta-
sjonen eies visstnok av fangstsel-
skapene. Hvorvidt disse har undlatt
å ekspedere danskene telegram-
mer, kan man ikke ha nogen for-
mening om før saken blir nærmere
undersøkt.

Vidnes Tegn nr 176
Torsdag 31 juli 1930.

Torsdag 31 juli 1930.

Vore ishavs- folks sjømands- ære.

Den danske presse vedblir med at beskyldte vore ishavsfolk for at ha brutt god sjømandsskik ved ikke at stille sin radiostation til tjeneste for «Nanok»-ekspeditionen. Grundlaget for denne dom er den før citerte sætning i et telegram fra «Nanok»-ekspeditionen om, at nordmændene ikke ekspederte deres telegrammer. Nærmere forklaring kunde ikke avventes for saken offentliggjordes, dommen fældtes og klagen til utenriksdepartementet indsendtes. Saa sendes telegrammene ut til alle land. Paa et saa løst grundlag skandaliseres vore ishavsfolk for al verden av en venligsindet nabo!

Ingen vil sterkere end vi paa tale det, hvis der fra norske fangstfolks side skulde være gjort brud paa god sjømandsskik. Saken bør imidlertid først opklares. Vi forbeholder os ogsaa vor mening, dersom grundlaget for klagen skulde vise sig at svikte.

Situationen der oppe paa Grønland er litt egenartet.

Det østgrønlandske kompani, som skulde oprette stationer og drive fangst paa denne ugjestmilde kyst, gik fallit efter at ha kostet Danmark ca. 1 mill. kr. «Nanok»-ekspeditionen har optat arven. Den er med opofrelse av betydelige pengemidler sendt ut for at besætte paany de stationer som det østgrønland-

ske kompani efterlot sig og som i mellemtiden har været besøkt av norske fangstfolk. Desuten skal ekspeditionen vise, at dansker ogsaa kan drive lønnende fangst. Foretagendet drives saaledes ikke av folk som før har hat sin næring i Ishavet.

De norske fangstmænd, som eier stationen i Myggebukten, har ingen millioner at rutte med. For dem gjælder det at skaffe det nødvendige til livets ophold for sig og sine, saaledes som norske fangstfolk har gjort gjennem tidene og paa det omraade, hvorved de fra alders tid har fanget generation efter generation. For dem er det bittert alvor. De leker ikke nogen nationalistisk lek.

Hvis det er noget de er vore fattige, haardt arbeidende ishavsfolk, saa er det gode sjømand. Det er deres ære i livet, at de i den henseende holder maal. Atter og atter har de sat livet ind for at redde andre. Det har oftere hændt, at de har vaaget skib, fangst og liv for at redde utlændinger, og det er forekommet dansker iblandt de redede. Ikke altid har de faat tak for det. Undertiden er de kommet i økonomiske vanskeligheter, fordi de spildte tiden med at redde andre istedetfor at fange. Man vil kanske erindre, at «Quest» engang reddet mandskabet paa «Teddy».

Uaktet vi ikke har kunnet faa forklaring av folkene i Myggebukten tør vi allikevel indestaa for, at de med alle kræfter og uten hensyn til egen fordel eller tap vilde været til tjeneste, dersom det hadde været noget iveien med «Nanok»-ekspeditionen. Vi kan heller ikke tænke os, at de vilde nektet at sende meddelelse om, at alt stod vel til med den. Der maa være en særlig forklaring paa nektelsen, hvis den har fundet sted.

Siden de norske ishavsfolks sjømandsære er krænket av denne ekspedition, som er ute for at besætte stationer paa Østgrønland, henstiller vi til regjeringen, at der gjennem retslige forklaringer fastslaaes, hvad der er hændt, saa vi kan faa rede paa, hvem der er at dadle. Vi gaar ut fra, at disse forklaringer maa bli at opta i Danmark saavel som i Norge og at den skyldige faar sin dom, om mulig ved retten, men i hvert fald av opinionen, naar saken er fældt.

fordrive norske fangstfolk fra Østgrønland; men har de brutt god sjømandsskik, saa la dem bare faa sin dom.

Har paa den anden side danskene fart med slarv vil det her i landet bli mottat med et smil og et skuldertræk, naar saken er opklaret.

ære.

Den danske presse vedblir med at beskyldte vore ishavsfolk for at ha brutt god sjømandsskik ved ikke at stille sin radiostation til tjeneste for «Nanok»-ekspeditionen. Grundlaget for denne dom er den før citerte sætning i et telegram fra «Nanok»-ekspeditionen om, at nordmændene ikke ekspederte deres telegrammer. Nærmere forklaring kunde ikke avventes før saken offentliggjordes, dommen fældtes og klagen til utenriksdepartementet indsendtes. Saa sendes telegrammene ut til alle land. Paa et saa løst grundlag skandaliseres vore ishavsfolk for al verden av en venligsindet nabo!

Ingen vil sterkere end vi paa tale det, hvis der fra norske fangstfolks side skulde være gjort brud paa god sjømandsskik. Saken bør imidlertid først opklares. Vi forbeholder os ogsaa vor mening, dersom grundlaget for klagen skulde vise sig at svikte.

Situationen der oppe paa Grønland er litt egenartet.

Det østgrønlandske kompani, som skulde oprette stationer og drive fangst paa denne ugjestmilde kyst, gik fallit efter at ha kostet Danmark ca. 1 mill. kr. «Nanok»-ekspeditionen har optat arven. Den er med opofrelse av betydelige pengemidler sendt ut for at besætte paany de stationer som det østgrønland-

ledes ikke av folk som for har hat sin næring i Ishavet.

De norske fangstmænd, som eier stationen i Myggebukten, har ingen millioner at rutte med. For dem gjælder det at skaffe det nødvendige til livets ophold for sig og sine, saaledes som norske fangstfolk har gjort gjennem tidene og paa det omraade, hvorved de fra alders tid har fanget generation efter generation. For dem er det bittært alvor. De leker ikke nogen nationalistisk lek.

Hvis det er noget de er vore fattige, haardt arbeidende ishavsfolk, saa er det gode sjømænd. Det er deres ære i livet, at de i den henseende holder maal. Atter og atter har de sat livet ind for at redde andre. Det har oftere hændt, at de har vaaget skib, fangst og liv for at redde utlændinger, og det er forekommet dansker iblandt de redede. Ikke altid har de faat tak for det. Undertiden er de kommet i økonomiske vanskeligheter, fordi de spildte tiden med at redde andre istedetfor at fange. Man vil kanske erindre, at «Quest» engang reddet mandskapet paa «Teddy».

Uaktet vi ikke har kunnet faa forklaring av folkene i Myggebukten tør vi allikevel indestaa for, at de med alle kræfter og uten hensyn til egen fordel eller tap vilde været til tjeneste, dersom det hadde været noget iveien med «Nanok»-ekspeditionen. Vi kan heller ikke tænke os, at de vilde nektet at sende meddelelse om, at alt stod vel til med den. Der maa være en særlig forklaring paa nektelsen, hvis den har fundet sted.

Siden de norske ishavsfolks sjømandsære er krænket av denne ekspedition, som er ute for at besætte stationer paa Østgrønland, henstiller vi til regjeringen, at der gjennem retslige forklaringer fastslaaes, hvad der er hændt, saa vi kan faa rede paa, hvem der er at dadle. Vi gaar ut fra, at disse forklaringer maa bli at opta i Danmark saavel som i Norge og at den skyldige faar sin dom, om mulig ved retten, men i hvert fald av opinionen, naar saken er fuldt opklaret.

Ishavsfolkene har ganske visst ikke særlig grund til at hjelpe «Nanok»-ekspeditionen med at

i landet bli mottat med et smil og et skuldertræk, naar saken er opklaret.

Havangeren nr 184

Torsdag 31 juli 1930.

Russerne forbyr våre fangstmenn å fange ved Franz Josefs land.

**Nordmennene må undertegne et dokument om at de fra
nu av vet at Franz Josefs land er russisk territorium.**

**Det er første gang der har vært uoverensstemmelser med
russerne ved Franz Josefs land.**

Oslo: Til «Aftenposten» innløp igår følgende telegram fra motorskonnert «Isbjørn»s rederi i Tromsø: Fra vår selfanger, motorskøiten «Isbjørn», har vi mottatt følgende radiotelegram: «Franz Josefs land 28. juli: Franz Josefs sund og bukter er ennu dekket av ubrukken is. Blev igår praid av en russisk isbryter og måtte underskrive et dokument på tysk om at vi fra nu av visste at Franz Josefs land var russisk territorium. Samtidig fikk vi ordre om øieblikkelig å forlate disse farvann. Blandt de ombordværende på isbryteren var professor Samoilowitch.» Dette telegram er rapportert til utenriksdepartementet, samtidig som rederiet også telegrafisk har henvendt sig til den russiske legasjon i Oslo med protest overfor russernes overgrep og med krav om erstatning for tapt fangst.

«Aftenposten» har forelagt ovenstående for konservator Alf Wollenhæk, som uttaler: Det passerte er ikke mer enn jeg lenge har ventet. Norge har riktignok ikke anerkjent Russlands overherredømme over Franz Josefs land, men russerne har gitt til kjenne at de betrakter farvannet som sitt, og man ser altså nu at de vil hevde sin overhøihet. Det har vært en del muddet i Ishavet på grunn av russernes holdning, og det store fangstfelt ved Franz Josefs land er naturligvis noe man ikke helt må opgi. Det har jo vært fanget der av nordmenn i uminnelige tider. Hvordan det vil utvikle sig, er det naturligvis umulig å uttale sig om.

Major Gunnar Isaachsen uttaler på «Aftenposten»s henvendelse at det bortsett fra affæren i Hvitehavet er første gang det har vært uoverensstemmelser med russerne ved Franz Josefs land. Det må for så vidt kalles opsiktsvekkende at russerne nu, særlig efter at de har hedret Fridtjof Nansens minne ved å gi landet hans navn og derved antydnet en rimelig optreden mot nordmennene, nu optrer som telegrammet forteller.

Lavangeren nr 124

Torsdag 31 juli 1930

som tidligere meddelt trekke sig tilbake fra sitt embede i begynnelsen av september, hvorpå Hoffman Philip skal overta stillingen som De forente Staters minister.

Hoffman Philips karriere i den amerikanske utenriksetat begynte i 1908, da han opnevntes som medlem av den komite som skulde avgjøre et tvistespørsmål i Casa Blanca. Samme år utnevntes han til general-konsul i Abyssinia. I årene op-til 1912 tjenestegjorde Philip ved legasjonen i Rio de Janeiro,

Columbia og i 1922 overtok han ministerembedet i Uruguay. Denne stilling innehadde han inntil han i 1925 blev minister i Persien, hvor han har vært til nu.

Minister Philip har utmerket sig som soldat, da han deltok i den spansk-amerikanske krig i det berømte Rough Riders kompani. Han er født i Washington D. C. 13. juli 1872 og fikk sin utdannelse ved Magdalene College ved Cambridge University, hvorpå han tok juridicum ved Columbia University Law School i New York.

„Nanok-affæren“.

Hvad det danske justisdepartement sier.

Kjøbenhavn: „Morgenbladet“ skriver i en ledende artikkel bl. a. at „Nanok“ overfor justisdepartementet bl. a. har gjort gjeldende at undlatelsen av å ekspedere telegrammer er en handling som er i strid med all velanstendighet, internasjonal høflighet og den innbyrdes hjelpsomhet, som alltid har preget polarfolkenes ferd.

I departementet opplyses det overfor „Nationaltidende“ at det allerede tidligere har vært rykter fremme om at nordmennene undertrykte telegrammer

fra ekspedisjonen, men man trodde det måtte være en misforståelse. Nu, da der er kommet en direkte motivert klage over konkrete forhold, vil klagen bli undersøkt og hvis den finnes berettiget, vil man protestere overfor Norge.

På bladets spørsmål om Norge har noen egentlig plikt til å besørge telegrammer, svarte man i departementet: Nei, såvidt vi kan se i øieblikket er det ingen plikt til det, men det er almindelig internasjonal kurtoasi.

Kommunen

*National Tidende "ni 19578.
Torsdag 31 juli 1930.*

Telegrammerne fra Nanok.

**Har de villet skade norske
Interesser?**

Oslo, Onsdag. R. E.

I Anledning af Affæren med Telegrammerne fra Nanok skriver „Arbejderbladet“ bl. a., at det afgørende er, om de Nordmænd, som disponerer over den nævnte Telegrafstation paa Østgrønland, har nægtet at sende Telegrammer fra Mandskabet om Bord paa „Nanok“ til deres Paarørende i Danmark. Denne Sag bør meget nøje undersøges af vort Udenrigsministerium.

„Norges Handels- og Sjøfartstidende“ skriver: Vi anser det for helt udelukket, at Nanok-Ekspeditionen ikke skulde have faaet sendt Telegrammer om sin Position og om Mandskabets Befindende. Derimod er det for meget forlangt, hvis man vil benytte den norske Station til Fremme af Nanok-Ekspeditionens Forsøg paa at skade norske Interesser.

Onsdag 30. juli 1930.

„Nanok“.

«Nationaltidende»s morgenutgave dansk «Morgenbladet» har efter nedenstaaende telegram fra Kjøbenhavn gjentat «Nationaltidende»s beklagelser over, at nordmændene ikke har villet hjelpe «Nanok»-ekspeditionen. Ifølge bladets egen opgave igaar, er «Nanok» ute for at besætte stationer, som tidligere har været benyttet av nordmænd, aabenbart i den hensikt at hindre norske fangstmænd fra at komme der paany. Man vil m. a. o. udelukke nordmænd fra at komme tilbake til deres gamle fangststationer ved de hævdvundne fangstfelter. I dette sit forehavende har altsaa «Nanok», fremdeles efter de danske blades opgaver, til en viss grad basert sig paa norske radio-stationer, angivelig er det stationen i Myggebukten det dreier sig om. Denne station er helt privat. Den ligger i Ingen-mands-land og er saaledes ikke forpliktet til at ekspedere telegrammer. Den er opprettet av norske fangstfolk, altsaa de samme som skal hindres i at vende tilbake til de gamle stationer.

Man kan under disse omstændigheter ikke vente, at «Nanok»-ekspeditionen under paaberopelse av international kurtoisi skal ekspedere telegrammer som har til hensikt at hjelpe «Nanok» i oppnaelsen av dens forehavende. Det er bekjendt her at den danske ekspedition har forlangt av stationen i Myggebukten at den skulde ekspedere lange proviantlister og lister over andre fornødenheter, som skulde eftersendes «Nanok»-ekspeditionen. Paa bakgrund av dette faktum maa nedenstaaende telegram sees:

* Kjøbenhavn, 30. juli..

«Morgenbladets» skriver i en ledende artikkel bl. a. at «Nanok» overfor justisdepartementet bl. a. har gjort gjeldende at undlatelsen av at ekspedere telegrammene er en handling som er i strid med al velanstændighet, international høflighet og den indbyrdes hjelpsomhet som altid har præget polarfolkens færd.

I departementet oplyses det overfor «Nationaltidende» at det allerede tidligere har været rykter fremme om at nordmændene skulde undertrykke telegrammer fra ekspeditionen, men at man trodde at det maatte være en misforstaaelse. Nu da det var fremkommet en direkte motivert klage over konkrete forhold, vilde klagen bli undersøkt, og hvis denne findes berettiget, vil man protestere overfor Norge.

I bladets spørsmål om Norge har nogen egentlig plikt til at besørge telegrammer, svarte man i departementet: Nei, saavidt vi kan se i øieblikket, er det ingen plikt til det, men det er almindelig international kurtoisi.

Vi anser det helt udelukket at «Nanok»-ekspeditionen ikke skulde faat sendt telegrammer om sin position og om mandskapets befindende. Derimot er det nok saa meget forlangt hvis man vil benytte den norske station til fremme av «Nanok»-ekspeditionens forsøk paa at skade norske interesser. Man kunde tilføie at det er noget uforsiktig av den

paany. Man vil m. a. o. udelukke nordmænd fra at komme tilbage til deres gamle fangststationer ved de hævdvundne fangstfelter. I dette sit forehavende har altsaa «Nanok», fremdeles efter de danske blades opgaver, til en viss grad basert sig paa norske radio-stationer, angivelig er det stationen i Myggebukten det dreier sig om. Denne station er helt privat. Den ligger i Ingen-mands-land og er saaledes ikke forpliktet til at ekspedere telegrammer. Den er oprettet av norske fangstfolk, altsaa de samme som skal hindres i at vende tilbage til de gamle stationer.

Man kan under disse omstændigheter ikke vente, at «Nanok»-ekspeditionen under paaberopelse av international kurtoisi skal ekspedere telegrammer som har til hensikt at hjelpe «Nanok» i opnaaelsen av dens forehavende. Det er bekjendt her at den danske ekspedition har forlangt av stationen i Myggebukten at den skulde ekspedere lange proviantlister og lister over andre fornødenheter, som skulde eftersendes «Nanok»-ekspeditionen. Paa bakgrund av dette faktum maa nedenslående telegram sees:

* Kjøbenhavn, 30. juli..

«Morgenbladet» skriver i en ledende artikkel bl. a. at «Nanok» overfor justisdepartementet bl. a. har gjort gjældende at undlatelsen av at ekspedere telegrammene er en handling som er i strid med al velanstændighet, international høflighet og den indbyrdes hjælp-somhet som altid har præget polarfolkenes færd.

I departementet oplyses det overfor «Nationaltidende» at det allerede tidligere har været rykter fremme om at nordmændene skulde undertrykke telegrammer fra ekspeditionen, men at man trodde at det maatte være en misforstaaelse. Nu da det var fremkommet en direkte motiveret klage over konkrete forhold, vilde klagen bli undersøkt, og hvis denne findes berettiget, vil man protestere overfor Norge.

I bladets spørsmål om Norge har nogen egentlig plikt til at besørge telegrammer, svarer man i departementet: Nei, saavidt vi kan se i øieblikket, er det ingen *plikt* til det, men det er almindelig international kurtoisi.

Vi anser det helt udelukket at «Nanok»-ekspeditionen ikke skulde faat sendt telegrammer om sin position og om mandskapets befindende. Derimot er det noksaa meget forlangt hvis man vil benytte den norske station til fremme av «Nanok»-ekspeditionens forsøk paa at skade norske interesser. Man kunde tilføie at det er noget uforsiktig av den danske ekspedition at gjøre sig avhengig av norsk velvilje for sin telegrafering. Norge driver en smule virksomhet i begge Ishav, og det er ikke et større norsk ekspeditionsfartøi, som ikke selv er istand til at komme i forbindelse med hjemlandet. Det maa skyldes mangel paa erfaring om ishavsforhold, at man i Danmark ikke indretter sig paa samme

maate, men forlanger av nordmændene at de skal sende deres proviantlister telegrafisk.

Lavangeren nr 173.

søndag 30 juli 1930.

Telegram-affæren på Øst-Grønland.

**Det norske utenriksdepartement
kjenner intet til den.**

Oslo: I anledning av «Nationaltidende»s meddelelse om at Øst-Grønlands fangstkompani i nesten 1 år intet har hørt fra sitt ekspedisjonsskib «Nanok», som i august ifjor avgikk til Øst-Grønland, og at ekspedisjonens fører, Jennow, har telegrafert at nordmennene ikke ekspederte telegrammer, opplyser utenriksdepartementet på henvendelse fra «Oslo Aftenavis» at man der ikke har noe kjennskap til det forhold telegrammet handler om. Den norske radiostasjon i Myggbukta er et privat foretagende. Stasjonen eies visstnok av fangstelskapene. Hvorfor disse har undlatt å ekspedere danskenes telegrammer, kan man ikke ha noen formening om, før saken blir nærmere undersøkt.

Dagbladet nr 176.
Fredag 29 juli 1930.

Nekter nordmennene å ekspedere telegrammene?

Klage fra dansk Grønlands-ekspedisjon.

Kjøbenhavn, 30. juli.

Nationaltidende meddeler at Østgrønlands Fangstkompanie i nesten et år intet har hørt fra sitt ekspedisjonsskib «Nanok» som i august ifjor avgikk til Øst-Grønland.

Ekspedisjonen hadde det dobbelte formål først og fremst å besette de danske fangstplasser på Øst-Grønland som en del norske fangstmenn hadde tatt i besiddelse og som nu atter (innen det var forløpet 5 år siden siste besøk) i 1929 må hesettes av danskene, hvis vi skulde bevare vår høihetsrett. Men dernest var formålet å vise at dansk initiativ kunde få noe ut av disse fangstplasser. Telegrafiske forespørsler er forblitt ubesvart og først da Grønlands-kompaniets skib «Godthaab» sendte utførlig beskjed der op, er det fra ekspedisjonens fører Johannes Jennov innløpet et kort kode-telegram som slutter således:

Nordmennene ikke ekspedert telegrammer — Jennow.

Selskapet har nu henvendt sig til det danske utenriksdepartement.

Dagbladet har i sakens anledning talt med fungerende byråsjef Maseng i Utenriksdepartementets arktiske kontor.

— Departementet har ennu ikke mottatt noen henvendelse fra Kjøbenhavn om denne sak, sier hr. Maseng. Men jeg kan tenke mig det her dreier sig om et telegram som den private norske telegrafstasjon i Myggbukta nektet å ekspedere for en dansk ekspedisjon fordi man mente det vilde stride mot norske interesser. Den norske stat har ingenting med saken og gjøre, og vi har underhånden hørt om affæren. Om det er flere telegrammer, kjenner jeg ikke noe til.

Norge Handels- & Sejlskabs Tidende
nr 173.

Torsdag 29 juli 1930.

En styg insinuation.

* København, 30. juli.

«Nationaltidende», meddeler, at Østgrønlands Fangstkompagnie i næsten et aar intet har hørt fra sit ekspeditionsskib «Nanok» som i august ifjor avgik til Øst-Grønland.

Ekspeditionen hadde det dobbelte formaal først og fremst at besætte de danske fangstplasser paa Øst Grønland som endel norske fangstmænd hadde tat i besiddelse og, som nu atter (inden det var forløpet 5 aar siden siste besøk) i 1929 maatte besættes av danskene hvis vi skulde bevare vor høihetsret. Men dernæst var formaalet at vise at dansk initiativ kunde faa noget ut av disse fangstplasser. Telegrafiske forespørsler er forblit ubesvaret og først da Grønlandskompaniets skib «Godthaab» sendte utførlig besked der op er det fra ekspeditionens fører Johannes Jennow indløpet et kort codetelegram som slutter saaledes:

Nordmændene ikke ekspedert telegrammer.

Jennow.

Selskapet har nu henvendt sig til det danske utenriksdepartement.

Vi beklager at en saa styg og ondsindet insinuation offentliggjøres i Danmark uten at der gies nærmere besked om, hvad der siktes til. Hvilke nordmænd er det, som ikke har bragt telegrammene videre? Siktes der til statstelegrafene, til meteorologiske instituts stationer eller til private folk? Dreier det sig om nogen, som har plikt til at bringe telegrammer videre eller om andre?

Hvad slags telegrammer er det som er nektet videresendt? Var der meddelelser om ekspeditionens tilstand eller kommercielle meddelelser?

Ikke rettere end vi vet har nordmænd altid ydet den hjelp de kunde til utlændinger, som var kommet i vanskeligheter et eller andet sted i Ishavet.

Red.

Heroldens Annoncebureau A/S

Avdeling for Avisutklip
Telefoner: 12710, 14040 og 10884

Stortingsplass 7 — Oslo

Bladets navn: **AFTENPOSTEN**

29. VIII 1930

**Den danske
Øst-Grønlandsekspe-
disjon med «Nanok».**

Et codetelegram.

Kjøbenhavn, 29. juli.

«Nationaltidende» meddeler, at Øst-Grønlands Fangstkompagnie i næsten et år intet har hørt fra sitt ekspedisjonsskib «Nanok», som i august ifjor gikk til Øst-Grønland.

Ekspedisjonen hadde det dobbelte formål, skriver bladet, først og fremst å besette de danske fangstplasser på Øst-Grønland, som endel norske fangstmenn hadde tatt i besiddelse og som nu atter (innen det var forløpet 5 år siden siste besøk) i 1929 måtte besettes av danskene, hvis vi skulde bevare vår høihetsrett. Men dernæst var formålet å vise at dansk initiativ kunde få noget ut av disse fangstplasser. Telegrafiske forespørsler er forblitt ubesvart, og først da Grønlandskompaniets skib «Godthaab» sendte utførlig beskjed derop er det fra ekspedisjonens fører Johannes Jennow innløpet et kort codetelegram, som slutter således:

Nordmennene ikke ekspedert telegrammer. Jennow.

Selskapet har nu henvendt sig til det danske utenriksdepartement.

'Havangeren' nr 142.
Fredag 29 juli 1930.

En ny affære på Øst-Grønland.

Det danske ekspedisjonsskib „Nanok“ har ikke fått ekspedere telegrammer over den norske radiostasjon i Myggbukta.

Kjøbenhavn: «Nationaltidende» meddeler at Øst-Grønlands fangstkompani i nesten 1 år intet har hørt fra sitt ekspedisjonsskib «Nanok», som i august ifjor avgikk til Øst-Grønland. Ekspedisjonen hadde et dobbelt formål, først og fremst å besette de danske fangstplasser på Øst-Grønland, som endel norske fangstmenn hadde tatt i besiddelse og som nu atter (innen der var forløpet 5 år siden siste besøk) i 1929 måtte besettes av danskerne, hvis vi skulde bevare vår høihetsrett. Men dernest var formålet å vise at dansk initiativ kunde få noe ut av disse fangstplasser.

Telegrafisk forespørsel er forblitt ubesvart og først da Grønlands-kompaniets skib «Godthåb» sendte utførlig beskjed derop, er der fra ekspedisjonens fører, Johannes Jennow, innløpet et kort kode-

telegram, som slutter således: «Nordmennene ikke ekspedert telegrammer. Jennow». Selskapet har nu henvendt sig til det danske utenriksdepartement.

Dette telegram kan kanskje for mange se litt underlig ut og trenger en liten kommentar. I Myggbukta på Øst-Grønland er der en norsk radiostasjon. Man kan gå ut fra som gitt at den norske stasjon ikke har nektet å ekspedere telegrammer fra de danske fangstfolk, hvis disse var i nød. Det danske selskap Nanok A.s konkurrerer med de norske fangstfolk på Øst-Grønland. Det er derfor mulig at de norske fangstfolk har vegret sig for å formidle rent kommersielle telegrammer for dette selskap.